

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 189
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 7 maart 2016

aan **SVEN GATZ**
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

UNESCO-conventie Unidroit - Ratificatie

Het UNESCO-verdrag van 1970 met betrekking tot de maatregelen die moeten worden genomen tegen de ongeoorloofde invoer, uitvoer en overdracht van eigendom van cultuurgoederen, is het voornaamste internationale rechtsinstrument om de illegale (ongeoorloofde) handel in cultuurvoorwerpen op wereldvlak te voorkomen en te bestrijden. België trad op 31 maart 2009 toe tot dit verdrag. Deze conventie kan echter niet retroactief worden toegepast.

Op 24 juni 1995 vaardigde UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ook de zogenaamde Unidroitconventie (Unidroit : Internationaal Instituut voor de Eenmaking van het Privaatrecht) aangaande gestolen of onwettig uitgevoerde cultuurvoorwerpen uit. Deze conventie is complementair aan de UNESCO-conventie uit 1970.

Het Unidroit-verdrag stelt verdragspartijen in staat gestolen of illegaal geëxporteerd cultuurbezit in een land, dat eveneens partij is, in een civielrechterlijke procedure op te eisen. Hierbij moet de eisende partij bewijzen dat het voorwerp valt onder de nationale cultuurnetgeving.

Het verdrag van 1995 werd gemengd verklaard door de werkgroep Gemengde Verdragen, een adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid. Voor de ondertekening van dit verdrag door de Belgische staat is derhalve een machtiging door de Vlaamse Regering noodzakelijk. De ratificatie van de beide conventies vormt een noodzakelijke stap om de onderhandelingen over de recuperatie van gestolen of onwettig uitgevoerde cultuurvoorwerpen te kunnen opstarten.

1. Overweegt de minister het Unidroitverdrag te ratificeren? Waarom wel of waarom niet? Zo ja, overweegt de minister om deze conventie tijdens deze legislatuur aan de goedkeuring van het parlement voor te leggen?
2. Welke andere initiatieven neemt de Vlaamse Regering om de recuperatie van uit Vlaanderen gestolen erfgoed te kunnen opstarten?

ANTWOORD

op vraag nr. 189 van 7 maart 2016

van **CHRIS JANSSENS**

1. De ratificatie van het UNIDROIT – verdrag van 1995 door België vereist inderdaad ook de goedkeuring van dit verdrag door het Vlaams Parlement. Ik geef er de voorkeur aan om voorlopig geen initiatieven te nemen op dit vlak.

In België kozen de Federale overheid en de Gemeenschappen ervoor om een aantal elementen uit het UNIDROIT-verdrag op te nemen in de omzettingswetgeving voor het Unesco '70 verdrag (in het bijzonder het verbod tot invoer van cultuurgoederen die in overtreding van de beschermingswetgeving inzake cultureel erfgoed buiten dat land werden gebracht). Besloten werd om de UNIDROIT-conventie voorlopig niet te ratificeren omwille van het quasi onbeperkte materiële toepassingsgebied, de bijzonder lange verjaringstermijnen, de beperkte schadevergoeding waarop bezitters te goeder trouw aanspraak kunnen maken in het geval zij een goed moeten restitueren en omwille van de verregaande omkering van de bewijslast ten laste van de bezitter.

2. Voor verdragen geldt het principe van de 'niet retroactiviteit'. Dit betekent dat Vlaanderen een beroep kan doen op de Europese Richtlijn 2014/60/EU van 15 mei 2014 betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht (voor erfgoed gestolen na 1993) en op het Unesco '70 verdrag (voor erfgoed gestolen na 1970). Het is mee op basis van dit laatste verdrag dat de stad Gent er vorig jaar in slaagde om de 15^e eeuwse tinnen schenkan die in 1990 gestolen werd uit het toenmalige Bijlokemuseum te recupereren bij een Nederlandse antiekhandelaar.